

Тарас Шевченко. Біографічна хвилинка

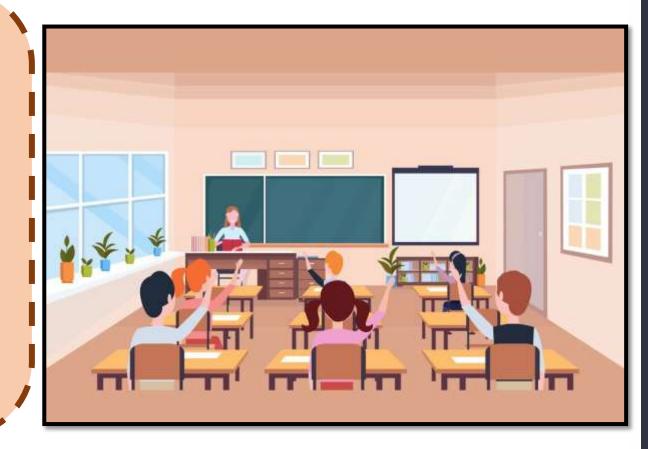

Мета: поглибити знання учнів про життєвий і творчий шлях Т. Шевченка, з'ясувати основні етапи творчості поета; ознайомити з його внеском в українську літературу, мистецтво та суспільство; розширити знання учнів про українську культуру, літературу та історію; розвивати асоціативне мислення учнів, творчу уяву, вміння давати стислі та логічні відповіді на питання; розвивати уважність, вдумливість логічне мислення, розширювати кругозір; виховувати інтерес і шанобливе ставлення до світоглядних уявлень наших предків.

Очікувані результати: учень/учениця ознайомлений/а з біографією Т. Шевченка, знає основні етапи його творчості, пояснює внесок поета в українську літературу, мистецтво та суспільство; аргументовано зіставляє художній текст із життєвим досвідом; умотивовує свої літературні вподобання; толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії.

Організація класу

Добрий день, шановні діти, Потихеньку всім сидіти! Ми сюди прийшли навчитися, Не лінитися, а трудитися. Працюємо старанно, Слухаємо уважно!

Перевірка домашнього завдання

Повідомлення теми уроку

Сьогодні на уроці ми будемо говорити про Тараса Шевченка та його життя, творчість та внесок в українську літературу та культуру.

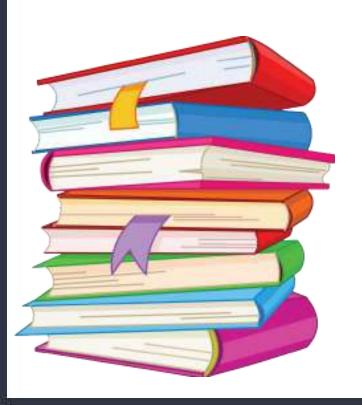
Актуалізація опорних знань

Що таке вірш?

Хто написав вірш «Заповіт»?

Чи знаєте ви ще вірші Тараса Шевченка?

Мотивація навчальної діяльності

...Шевченкова поезія невичерпна, і кожне нове покоління відкриватиме в ній свої культурні коди. *Григорій Клочек*

Виконай завдання

Переглянь сучасну анімовану біографію Тараса Шевченка «Як Тарас Шевченко став зіркою. 3 серія "Книгамандрівка. Україна"». Для цього зіскануй QR-код або перейди за покликанням https://cutt.ly/MwtVAkam.

Біографічна хвилинка

Тарас Шевченко народився в кріпацькій сім'ї, яка належала панові Енгельгардту. У 1831 р. пан переїхав у Петербург — столицю Російській імперії. Отож і Тарас теж мусив їхати за паном як прислуга. Чи міг уявити Енгельгардт, що цей юнак стане загрозою імперії? Звісно, не міг.

За критику імперської влади Тараса заслали до Орської фортеці, яка притулилася до південних відрогів Уральських гір. Поетові заборонили писати й малювати. Проте йому вдавалося порушувати заборону. Під час заслання Шевченка як художника брали до складу наукових експедицій. Він багато читав, зустрічався з ученими й мандрівниками, що відвідували укріплення, листувався зі знайомими.

Біографічна хвилинка

Лише 1857 р., завдяки клопотанню друзів, Тарасові Шевченку дозволили повернутися із заслання. Чекаючи на документи, він писав «Щоденник», а душа й думки линули до омріяної України. Однак жити на рідній землі йому заборонили.

Виконай завдання

Дізнайся більше про життя Т. Шевченка переглянувши кінострічку «Тарас. Повернення» (реж. Олександр Денисенко). Для цього зіскануй QR-код або перейди за покликанням https://cutt.ly/MwtVAkam.

Біографічна хвилинка

Тарас Шевченко прагнув звичайного людського щастя. У повісті «Художник» він виголошує похвалу щастю: «Багато, надзвичайно багато прекрасного в божественній, безсмертній природі, але торжество й вінець безсмертної природи — це одухотворене щастям обличчя людини; більш високого, прекраснішого в природі я нічого не знаю».

Можливо, тому Тарас Шевченко у своїх віршах *нерідко* **змальовував людей у миті щастя** саме на тлі природи: матір, яка цілує дитину, діда, що молиться до Бога.

_{Підручник.} Сторінка

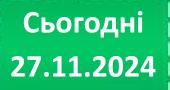
А що робить тебе *щасливим / щасливою?*

Душевний спокій, улюблене заняття чи щось інше?

підручник. **Сторінка**

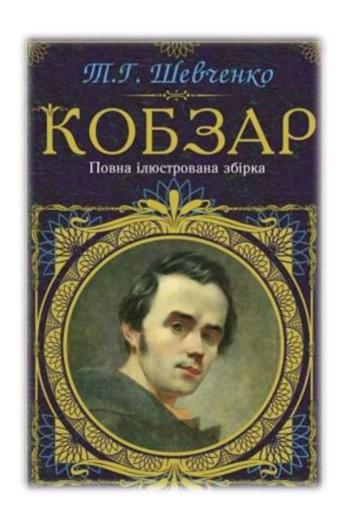
А чи знали ви, що...

1384 — стільки пам'ятників Тарасові
Шевченку встановлено в світі. З них в
Україні налічується 1256 монументів, і ще
128 — в 35 країнах світу — Бразилії, США,
Китаї тощо. Перший пам'ятник Тарасові
Шевченку встановили в 1881 році в місті
Форт-Шевченко.

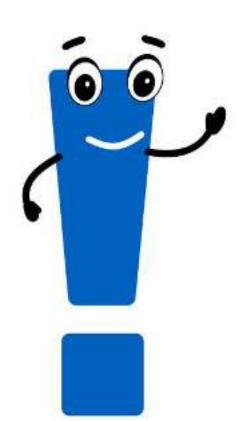
А чи знали ви, що...

Найменше в світі видання Кобзаря має розмір близько половини квадратного міліметра, що менше за макове зернятко. Створив його український майстер Микола Сядристий. Гортати сторінки збірки можна лише кінчиком загостреного волоска через їхній неймовірно крихітний розмір.

Ознайомся

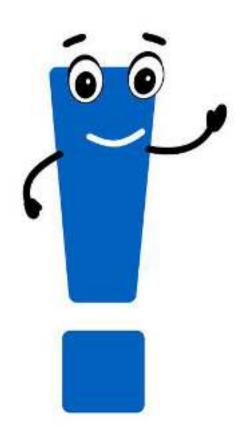

Ще за життя матері Шевченка послали в науку до сільського дяка Павла Рубана (Совгиря). Хлопець швидко навчився читати й писати, разом з тим почав малювати − у нього виявився великий хист до малювання.
 Згодом невичерпне бажання навчитися малювати змушувало Тараса ходити від одного села до іншого, шукаючи вчителя-маляра.

Звільнившись з кріпацтва, Шевченко починає *навчатися*в Імператорській Академії Мистецтв, відвідуючи заняття як вільний слухач. Навчання він починає під керівництвом Карла Брюллова, користується його багатою бібліотекою.

Ознайомся

1840 року побачила світ збірка творів Шевченка "Кобзар", що містила вісім творів: "Думи мої ...", "Перебендя", "Катерина", "Тополя", "Думка", "До Основ'яненка", "Іван Підкова", "Тарасова ніч".

По закінченню Академії Мистецтв в 1845 році Шевченко отримує документ на право поїздки в Україну, куди виїжджає наприкінці березня. У грудні хворий поет у Переяславі пише свою видатну поезію «Заповіт», де пристрасно закликає народ до збройного повстання.

Прочитай цитату та поясни її значення

В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля.

Тарас Шевченко

Прочитай цитату та поясни її значення

Учітесь, читайте,

I чужому научайтесь,

Й свого не цурайтесь.

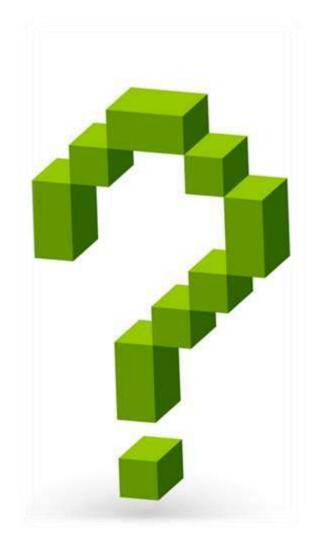
Тарас Шевченко

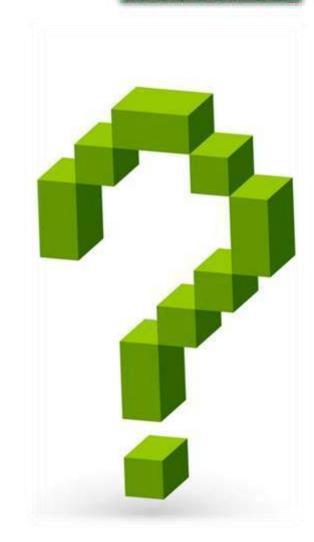
Зробіть карту знань, яка відображає важливі етапи у житті Т. Шевченка, його творчість.

Пригадай

Які були ідеали Т. Шевченка щодо суспільства та гідності людини?

Пояснення домашнього завдання

Підручник, с. 57-60, опрацювати теоретичний матеріал.

Рефлексія. Вправа «Рюкзачок»

Яке зернятко настрою ви покладете у свій рюкзачок?

